

Episodiske tekster

Krøjer, Jo; Padovan-Özdemir, Marta; Louhela, Helena; Nielsen, Birgitte Woge; Schjølberg, Anna ; Wrang, Natasha

Publication date:
2023

Document Version
Også kaldet Forlagets PDF

Citation for published version (APA):
Krøjer, J., Padovan-Özdemir, M., Louhela, H., Nielsen, B. W., Schjølberg, A., & Wrang, N. (2023). Episodiske tekster. Roskilde Universitet. <https://www.jamstalldutveckling.se/episodiske-tekster>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

Take down policy

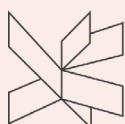
If you believe that this document breaches copyright please contact rucforsk@kb.dk providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

EPISODISKE TEKSTER:

De følgende episodiske tekster er blevet indsamlet i løbet af Power Plays erindringsværksteder og er arkiveret her for at dokumentere en bred vifte af oplevede sexistiske krænkelser i arbejdslivet. De episodiske tekster er erindringer fra det virkelige liv, men er ændret for at sikre personernes og arbejdspladsernes anonymitet.

De episodiske tekster er et resultat af forskningsprojektet Power Plays – forebyggelse af sexistiske krænkelser gennem erindringsarbejde og forumteater i omsorgssektoren. Forskerne bag manualen er projektleder Marta Padovan-Özdemir (Roskilde Universitet), Jo Krøjer (Roskilde Universitet), Birgitte Woge Nielsen (VIA University College) og Helena Louhela (Oulu Universitet), samt Anna Schjølberg og Natasha Wrang (Jämställd Utveckling Skåne). Power Plays er støttet af Nordisk Information for Kundskab om Køn (NIKK).

VIA University
College

Bagsiden af medaljen

Augusta forventede et hurtigt møde med en fast klient i løbet af dennes egen frokostpause. Klienten ankom, og på Augustas kontor afprøvede de sammen en ny nakkeøvelse. Da de var færdige, gik Augusta ind ved siden af for at hente en udskrift til klienten, som stod ved døren ind til hendes kontor og ventede på hende. Derpå sagde han til Augusta, at han havde endnu en vigtig ting på hjerte. Augusta ventede tålmodigt og opmuntrede ham til at fortsætte. Klienten gik tættere på, så hende i øjnene og sagde så: "Undskyld, men jeg bliver nødt til at fortælle dig, at du har en virkelig god røv". Augusta var lamslået og målløs. Indeni sagde en tydelig stemme, at hun burde reagere ved at sige til klienten, at det er upassende at sige sådan, men fordi hun havde travlt, og han allerede var gået forbi hende på vej hen mod døren, viste hun ham bare ud. Augusta begyndte at overveje, om hun havde opført sig på en måde, der havde inviteret klienten til at kommentere hendes bagdel. Augusta var flov og frastødt over kommentaren og følte sig uprofessionel, fordi hun ikke vidste, hvordan hun skulle håndtere den. Augusta har undgået at møde klienten siden episoden.

Den grænseløse

En gift kvinde i 70'erne med kroniske hoftesmerter spørger en mandlig fysioterapeut, som hun kender fra træningssalen, om han kan hjælpe hende med hofteproblemerne. Fysioterapeuten siger ja, og de bliver enige om et behandlingsforløb. Ved den første behandling spørger han, om hun kan tage bukserne af. Hun svarer flirtende og selvsikkert, at hun kan tage alt tøjet af for ham, hvis han har lyst til det. Han svarer nej, og hun lægger sig på briksen iført T-shirt og trusser. Han vil dække hendes skød med et tæppe, men hun kaster det af og fnyser, at det ikke er nødvendigt. Fysioterapeuten bliver overrasket over hendes opførsel, men insisterer på at dække hende til. Derpå foreslår hun, at han i kombination med massagen kan give hende udspænding af muskler i underlivet. Igen bliver han forbløffet, men det lykkes ham at være tydelig i sin optræden og tone, da han afslår.

Venneanmodning

Maria var 21 år og arbejdede på et bosted for mennesker med autisme og intellektuelle handicap samt adfærdsmæssige udfordringer i form af verbale trusler og fysisk vold. Maria arbejdede kun på deltid på bostedet og var ret ny i stillingen, men samarbejdede godt med beboerne, personalet og lederen.

En dag ankom der en ny beboer, som tidligere var blevet dømt for sædelighedsskrænkelser og seksuelle overgreb. Maria fungerede godt sammen med den nye beboer, men så begyndte han at kunne lide hende på en måde, som var mere end professionel eller venskabelig. Dette udviklede sig hurtigt til, at han kun ville have støtte fra Maria, og han blev meget vred, når andre ville hjælpe ham. En aften spurgte beboeren Maria, om hun havde lyst til at ryge en cigaret med ham. Maria sagde ja, og de satte sig på en bænk og snakkede.

Beboeren ville gerne sige noget, men virkede genert. Maria kunne mærke, at han ville tale om sin interesse i hende, og hun forsøgte derfor at skifte emne. Beboeren tog derefter sin mobiltelefon og skrev: "Du er sød og pæn". Maria blev skidt til mode og forsøgte at forklare ham, at hun var personale. Beboeren så ud, som om han forstod det, og lagde ansigtet i triste folder. Maria fornemmede, at det var på tide at gå, og sagde, at hun blev nødt til se til en anden beboer. Da hun begyndte at gå tilbage mod bostedet, mærkede hun telefonen vibrere en masse gange nede i lommen. Hun tog den op og så, at beboeren havde fundet hende på alle sociale medier og sendt hende venneanmodninger. Hun følte sig endnu mere skidt til mode og så sig tilbage. Beboeren smilede.

Den gamle dame og vikaren

Robin arbejdede på deltid på et bosted for voksne med særlige behov. En morgen fik Robin til opgave at hjælpe en beboer med at tage brusebad. Robin fik at vide af sine kolleger, at beboeren kunne klare alting selv, men skulle have hjælp til at nå bestemte steder på kroppen. Da Robin var kommet ind i beboerens lejlighed, bad beboeren ham om at vaske hende forneden. Robin blev øjeblikkelig utilpas, da kvinden allerede havde klaret alting selv. Så han slog det hen med en vits. Tilbage blandt kollegerne fortalte Robin, hvad der var sket. Kollegerne grinede og sagde, at "hun godt kan lide unge fyre".

Dobbelt D-skålen

Lisa blev færdig kl. 21 og skulle aflægge rapport til den person, der havde nattevagt. Det var Gert, som hun kendte godt. Gert var meget flink, omtrent 15 år ældre end Lisa og meget snakkesalig. Han fortalte Lisa, hvordan han havde forklaret en anden kollega, hvem hun var, og gentog, hvad han havde sagt: "Du ved, hende med den dobbelte D-skål?" Og så vidste kollegaen præcis, hvem Lisa var, hvilket Gert uden tøven fortalte Lisa og selv syntes, var rigtig sjovt.

Da Lisa virkede overrasket og lidt spøgende satte spørgsmålstegn ved det, troede Gert, at hun allerede havde hørt dette "kælenavn", og hun forstod på ham, at der var flere end ham, der kaldte hende sådan.

Lisa følte sig ubehageligt til mode, men prøvede at skjule det. Det var så ubehageligt, at hun aldrig fortalte det til nogen. I stedet følte hun sig skyldig og skamfuld. Lisa sagde ikke noget til hverken kolleger eller chef; ikke engang til sin mand. Den dag i dag føler hun sig stadig utilpas, når hun tænker på eller taler om episoden.

Et uønsket kys

En yngre, kvindelig fysioterapeut vikarierer for sin kollega og skal derfor have en ældre, mandlig klient i behandling, som hun ikke kender på forhånd. Hun har set ham i huset, men ikke hørt om ham. Fysioterapeuten er højgravid og går derfor rundt med stor mave. Behandlingen finder sted i et lukket rum, hvor klienten behandles på en briks. Efter behandlingen beder hun ham stige af briksen og tage tøj på. Klienten tager tøj på, fysioterapeuten siger tak for i dag og skal til at åbne døren, da han kigger intenst på hende og smiler. Han går hen imod hende med udstrakt arm, og hun tror, han vil give hånd. Dette er ikke tilfældet, hans hånd hviler på hendes gravide mave, og han kommer meget tæt på hende, kysser hende på kinden og hvisker "tak" i hendes øre. Fysioterapeuten er overrasket og chokeret over hans opførsel – hun havde overhovedet ikke set det her komme. Hun er forvirret og tænker: "Hvordan i himlens navn kunne han tro, at det der var OK?" Hun er også flov over ikke at have sagt fra og markeret sine grænser.

Kneppeøvelsen

I en klinik for fysioterapi skal en ung, kvindelig fysioterapeut træne med en klient. Klienten er en mand på omkring 70 år, og han kommer der en gang om ugen pga. en kronisk og fremadskridende sygdom. Klienten er kommet i klinikken i mange år og kender stedet og fysioterapeuterne godt. Han er en munter type, som bor alene, og det er tydeligt, at konsultationerne også er et socialt pusterum for ham. I løbet af denne træningssession vil fysioterapeuten vise ham en opvarmningsøvelse for hofte og lænd.

Klienten og fysioterapeuten står alene i træningslokalet, og terapeuten viser klienten, hvordan han skal sætte hænderne i siden og 'tegne' store cirkler med hofterne. Klienten begynder at grine i stedet for at lave øvelsen. Han kigger på fysioterapeuten og siger, at den øvelse gik under betegnelsen 'Kneppeøvelsen', da han var ved militæret. Fysioterapeuten afbryder øvelsen og kigger på klienten. Hun er udmærket klar over, at han kan være spøgende og bramfri, men denne her kommentar går hende virkelig på. Hun tager en dyb indånding og siger, at det er en sjofel kommentar. Klienten bliver ved med at grine, og fysioterapeuten har ikke indtryk af, at han forstår, at hun sagde fra. Hun fortsætter med at guide ham gennem samme øvelse med en alvorlig mine.

Han laver øvelsen, og træningen fortsætter i 20 minutter. Fysioterapeuten har en fornemmelse af ikke at blive taget alvorligt, når klienten kan komme med sådan en plat og upassende kommentar midt i træningen. Hun ved, at hun skal møde klienten igen samme tid næste uge.
